

Trg lesnih peletov v Sloveniji v letu 2021

Katarina Flajšman, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko
Špela Ščap, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

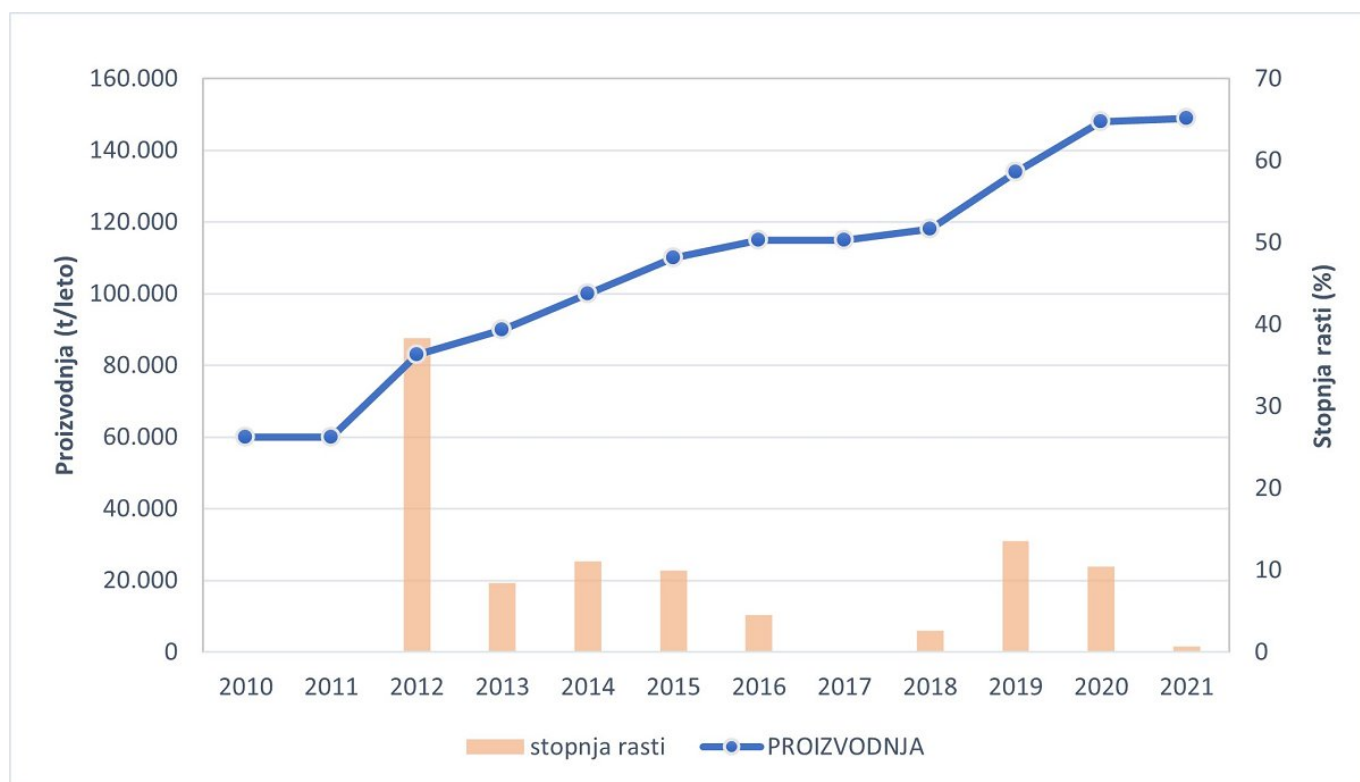
Objavljeno na spletu 20.06.2022 (<https://doi.org/10.20315/IG.2022.0031>)

Proizvodnjo peletov v Sloveniji spremljamo že od leta 2010 in podatki kažejo, da le ta narašča. V maju 2022 smo na Gozdarskem inštitutu Slovenije ponovno opravili raziskavo med slovenskimi proizvajalci lesnih peletov.

PROIZVODNJA

Na podlagi zbranih podatkov smo ugotovili, da je proizvodnja peletov v Sloveniji v letu 2021 skupno znašala 149.000 ton, kar je 0,7 % več kot v letu 2020 (slika 1). V letu 2021 smo evidentirali 23 poslovnih subjektov, ki proizvajajo pelete za trg, med katerimi prevladujejo manjši proizvajalci. Največji proizvajalec je proizvedel nad 50.000 ton lesnih peletov, majhen delež je tudi podjetij, ki so proizvedli med 10.000 in 20.000 ton peletov. Ocenjujemo, da je na tem področju aktiven še kakšen proizvajalec, ki ga tekom raziskave nismo evidentirali.

Slika 1: Prikaz proizvodnje peletov v Sloveniji v tonah/leto med leti 2010 in 2021 ter prikaz stopnje rasti proizvodnje (vir podatkov: Gozdarski inštitut Slovenije).

ZUNANJA TRGOVINA

V zadnjem desetletju je bila Slovenija neto uvoznik peletov z izjemo leta 2017 in 2021, ko je bil izvoz večji od uvoza (slika 2). V letu 2021 smo glede na začasne podatke Statističnega urada RS (SURS) uvozili 167.011 ton lesnih peletov, kar je 35 % manj kot leta 2020 in hkrati najmanj v zadnjih šestih letih. Prevladujoče države iz katerih je Slovenija v lanskem letu uvažala lesne pelete so bile Ukrajina (25 % skupnega uvoza peletov), Romunija (22 %) in Avstrija (19 %). Lani se je v primerjavi z letom 2020 najbolj povečal uvoz peletov iz Slovaške (ki sicer predstavlja 9 % skupnega uvoza v 2021), kar za 60 % pa se je zmanjšal uvoz iz Romunije. Več podatkov o uvozu lesnih peletov v zadnjih dveh letih prikazujemo v spodnji preglednici.

Preglednica 1: Uvoz lesnih peletov po državah v letih 2020 in 2021 (podatki za leto 2021 so začasni) (vir podatkov: Statistični urad RS, preračuni: Gozdarski inštitut Slovenije)

	2021	2020	INDEKS 21/20
Ukrajina	41.183	58.271	70,7
Romunija	36.415	92.053	39,6
Avstrija	30.997	33.168	93,5
Bosna in Hercegovina	16.438	19.014	86,5
Slovaška	14.292	2.172	658,1
Hrvaška	8.006	18.072	44,3
Ruska federacija	6.387	10.950	58,3
Druge države (npr. Nemčija, Italija, Madžarska, Češka,...)	13.294	23.345	56,9
SKUPAJ	167.011	257.043	65,0

Izvozne količine predstavljajo tako peleti slovenskih proizvajalcev kot tudi peleti, ki so bili predhodno uvoženi v Slovenijo (t. i. ponovni izvoz ali re-export). Zaradi živahne trgovine s peleti je za nacionalno raven uporaben kazalec zunanjetrgovinskega primanjkljaja oziroma presežka, ki je izračunan bilančno (izvoz – uvoz). Za razliko kot v predhodnih letih (z izjemo leta 2017), smo v letu 2021 na trgu lesnih peletov zabeležili zunanjetrgovinski presežek, kar dokazuje, da je bila proizvodnja peletov večja od porabe. Na podlagi podatkov SURS je lani zunanjetrgovinski presežek znašal 36.000 ton.

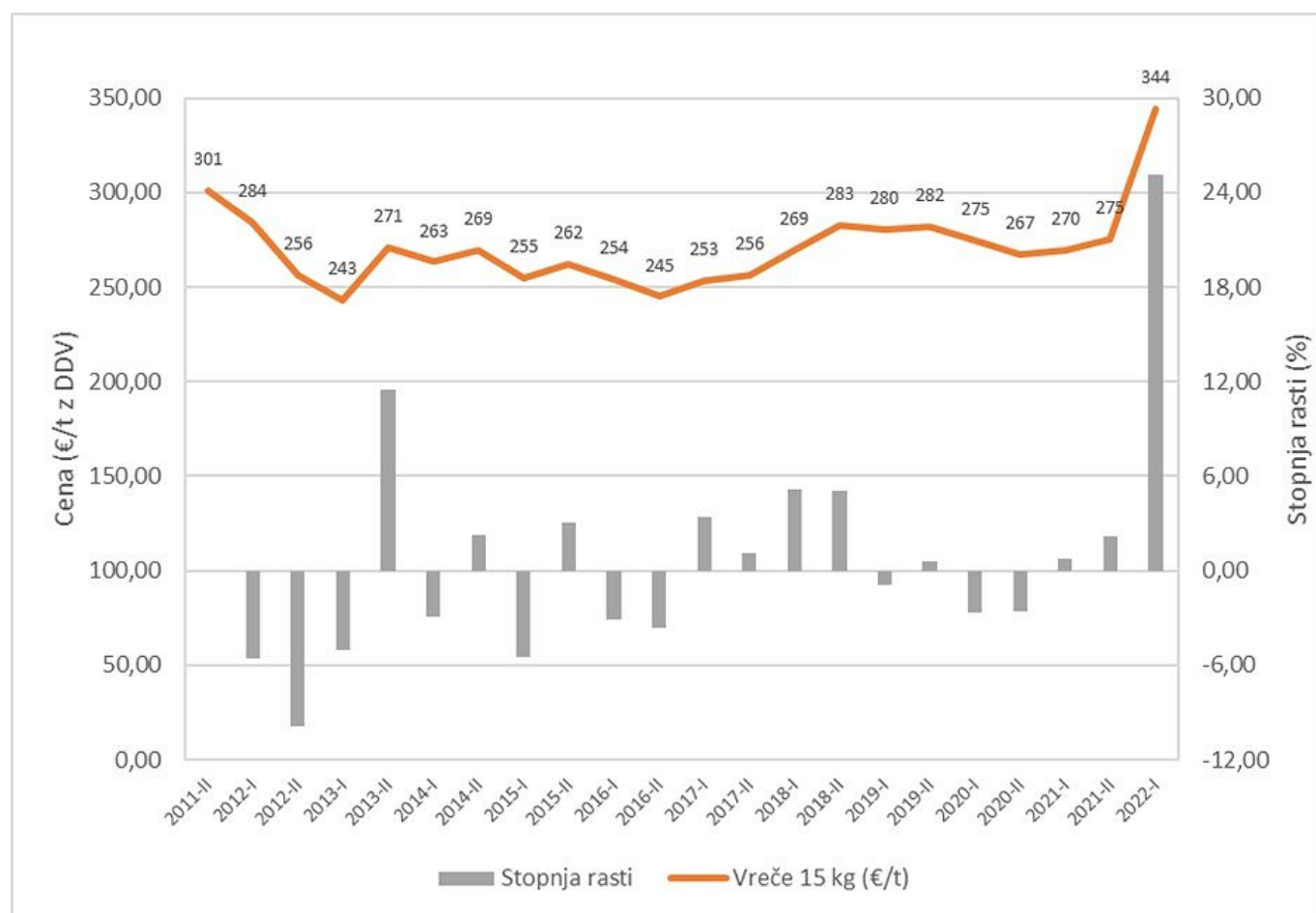
Slika 2: Uvoz, izvoz, zunanjetrgovinska bilanca ter bilančna poraba lesnih peletov v obdobju 2012–2021 (podatki za leto 2021 so začasni) (vir podatkov: Statistični urad RS, preračuni: Gozdarski inštitut Slovenije).

Izvoz lesnih peletov je glede na začasne podatke SURS-a v letu 2021 znašal 202.931 ton kar je 3 %

več kot leta 2020 in 19 % več kot v povprečju obdobja 2015–2019. Prevladujoči uvozni trg lesnih peletov za Slovenijo ostaja Italija (84 % skupnega izvoza iz Slovenije), z 10 % sledi Avstrija, 5 % količin pa smo lani izvozili v sosednjo Hrvaško. Glede na leto 2020, se je lani za 20 % povečal izvoz peletov v Avstrijo, v Italijo za 4 %, na Hrvaško pa zmanjšal za 35 %.

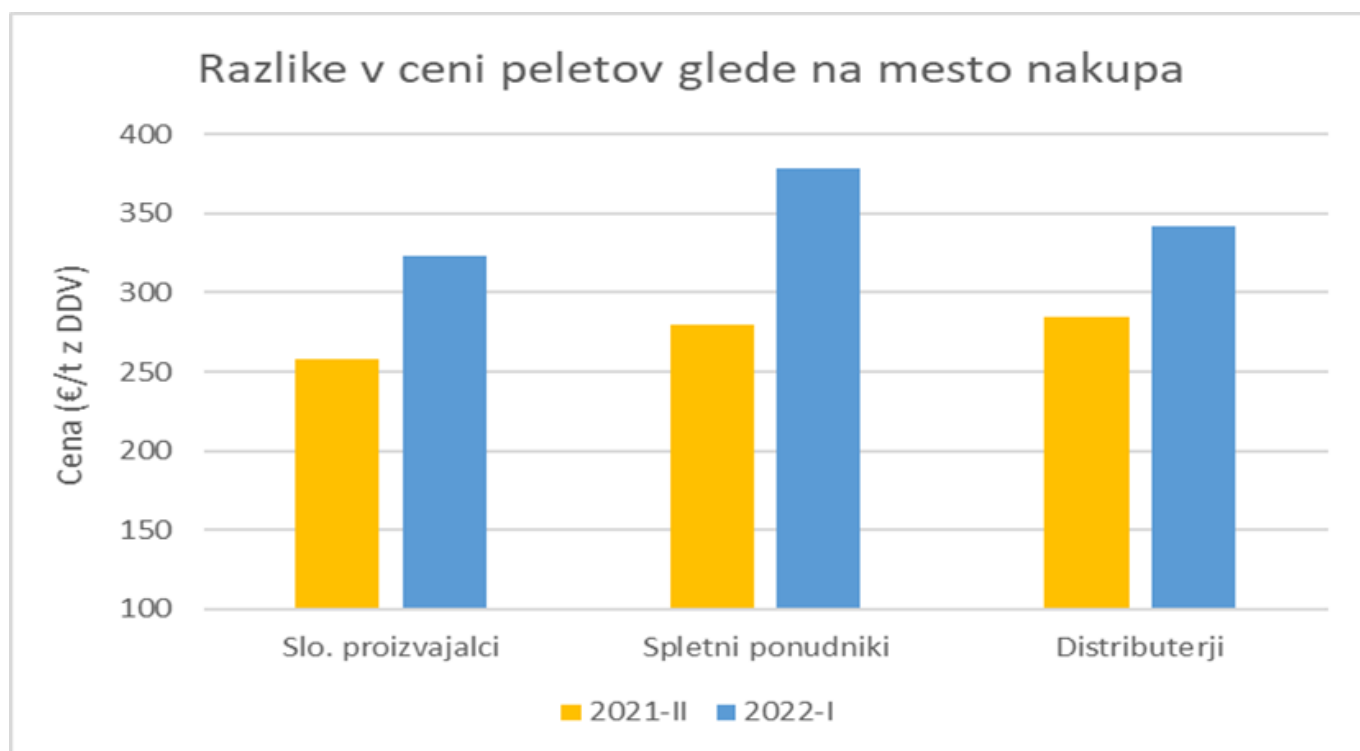
CENE PELETOV

Za tono peletov pakiranih v 15 kg vreče bomo trenutno (ob koncu kurilne sezone 2021/22) odšteli v povprečju 344 € (z vključenim DDV), kar je 25 % več kot ob začetku kurilne sezone. V primerjavi z enakim obdobjem v lanskem letu pa je cena za 28 % višja (slika 3).

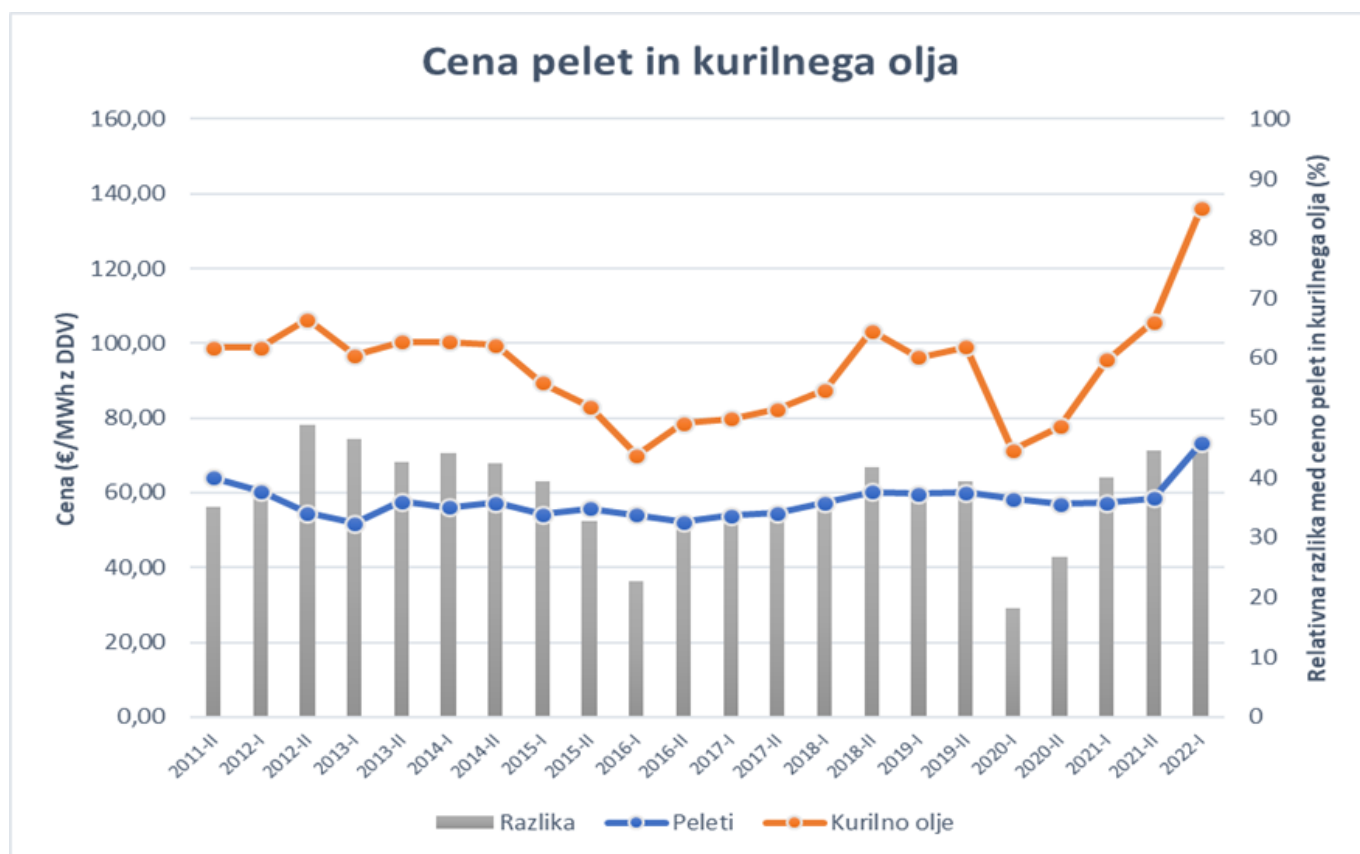
Slika 3: Cene peletov dostopnih na slovenskem trgu v €/t z DDV med 2011 in 2022 in prikaz stopnje rasti cen (vir podatkov: Gozdarski inštitut Slovenije).

Peleti v razsutem stanju so v povprečju do 15 €/tono cenejši, peleti v »Big-Bag« vrečah pa so v povprečju do 35 €/t cenejši kot peleti pakirani v 15 kg vreče. Cena se razlikuje tudi glede na mesto nakupa. Pri slovenskih proizvajalcih so cene običajno najnižje, najvišje so pri distributerjih (slika 4). Trenutno so cene pri distributerjih za 17 % višje kot neposredno pri slovenskih proizvajalcih, pri spletnih ponudnikih pa so cene za 6 % višje kot neposredno pri proizvajalcih. Ob koncu kurilne sezone 2021/2022 so se cene glede na začetek kurilne sezone zvišale; pri slovenskih proizvajalcih za 25 %, spletnih ponudnikih za 23 %, pri distributerjih pa za 33 %.

Slika 4: Cene peletov v €/t z DDV v kurilni sezoni 2020-2022 glede na mesto nakupa (vir podatkov: Gozdarski inštitut Slovenije).

Peleti so kot najdražja oblika lesne biomase trenutno 46 % cenejši od cene kurilnega olja. Cena kurilnega olja se je od oktobra 2021 dvignila za 29 % in trenutno (druga polovica maja 2022) znaša 136 €/MWh, cena peletov pa trenutno znaša 73 €/MWh. Največjo razliko med ceno peletov in kurilnega olja pa smo zabeležili v drugi polovici leta 2012, ko so bili peleti za skoraj 50 % cenejši glede na ceno kurilnega olja.

Slika 5: Prikaz cene peletov in kurilnega olja v €/MWh ter relativne razlike med ceno peletov glede na kurilno olje v % (vir podatkov: Gozdarski inštitut Slovenije).

Več o peletih in zagotavljanju kakovosti lesnih peletov je dostopno na povezavi: <http://www.s4q.si/>